

Life events: Bevallings en de komst van de baby, zwangerschap volgend kind, verhuizing, migratie, emigratie, scheiding, overlijden dierbaren, ziekte ouders, kinderen, dierbaren.

Ontwikkelingsaspecten						Interactie met omgeving				
Biologisch <-> Psychisch <-> Sociaal						Common Assesment Framework (CAF)				
Lichamelijke ontwikkeling	Motorische ontwikkeling	Cognitieve ontwikkeling	Seksuele ontwikkeling	Persoonlijke ontwikkeling	Sociaal-emotionele ontwikkeling	Ontwikkelbehoefte	Opvoedcapaciteit	Impact op gezin	Omgeving	
kleuterfase 4 - 6 jaar	Groei: 6 cm per jaar	Herkenbare figuren tekenen	Besef van hoeveelheden, plaats, tijd, ruimtelijke verhoudingen	Seksualiteit (dokter, vader-ontdekken via spel en moedertje)	Start gewetensontwikkeling	Leren door spel: symbolisch spel en doen alsof	Mogelijkheden om fijne motoriek te oefenen	Stimuleren van spel	Weekinvolving bepaald door ritme van school	Basisschool
	Wisselen melktanden	Veters strikken	Gebruik van langere zinnen, bijzinnen en herkennen van letters	Ontwikkelen genderidentiteit	Ontwikkeling van schaamtegevoelens	Overgang van ego-centrisch perspectief naar maatschappelijk perspectief	Mogelijkheden om taal te oefenen	Stimuleren van taalontwikkeling	Samenwerken met school	BSO
		Fluiten, zwemmen, ritmiciteit en timing	Leren staat centraal		Piek in magisch denken	Vriendschappen sluiten	Normen en waarden	Gewenst gedrag benoemen	Vergroten sociale netwerk	Zwemles en clubjes
Schoolkind							Mogelijkheden om samen te spelen	Accepterende en autoritatieve opvoedingsstijl	Loslaten en vertrouwen geven	Buitenspelen
								Aanmoedigen sociaal gedrag (voorbeeldgedrag, meespelen)		Invloed van media

Life events: Bevallings en de komst van de baby, zwangerschap volgend kind, verhuizing, migratie, emigratie, scheiding, overlijden dierbaren, ziekte ouders, kinderen, dierbaren.

Ontwikkelingsaspecten						Interactie met omgeving			
Biologisch <-> Psychisch <-> Sociaal						Common Assesment Framework (CAF)			
Lichamelijke ontwikkeling	Motorische ontwikkeling	Cognitieve ontwikkeling	Seksuele ontwikkeling	Persoonlijke ontwikkeling	Sociaal-emotionele ontwikkeling	Ontwikkelbehoeften	Opvoedcapaciteit	Impact op gezin	Omgeving
Slapen: 11 tot 9 uur per nacht, slaapwandelen	Lichaamsbeheersing	Inzicht in oorzaak en gevolg	Ongemakkelijk gevoel bij bloot zijn, minder vragen durven stellen	Vorming van het zelfbeeld: assertiviteit	Apart spelen jongens en meisjes	Steunen, sturen en stimuleren	Uitleggen waarom regels belangrijk en nodig zijn	Herverdeling taken en regels in huis	Basisschool
Groeipijnen	Ontwikkelen van spieren (kracht en tonus)	Begrijpen, oordelen, redeneren en concluderen	Voor het eerst verliefd	Morele ontwikkeling: normbesef, gemeenschapszin en rechtvaardigheidsbesef	Werkelijkheid willen leren kennen	Samen spelen en ervaren (beste vriendje, groepsvorming, teamsporten)	Zorgen voor voldoende rust en ontspanning	Logistieke organisatie (vrijetijd: sport, spel, muziek)	Sportvereniging en andere verenigingen
Kiezen voor gezonde leefstijl	Armen en benen in proportie	Leren centraal: lezen, schrijven, rekenen	Bewustworden van seksuele oriëntatie	Identificatie met ouders, klasgenoten, buurtkinderen	Behoefte om erbij te horen en geaccepteerd te worden (groepslid)	Delen van ervaringen (gevoelens en emoties)	Inleven in de belevingswereld	Wijziging invulling avond	Logeren, schoolreisje, weg van huis
						Positieve en stimulerende aandacht	Positieve omgeving bieden waarin gedrag bekrachtigd wordt	Management van verwachtingen t.a.v. zelfstandigheid en verantwoordelijkheid	Invloed van (sociale) media
							Stimuleren van gezonde leefstijl	Stimuleren en faciliteren van sociale ontwikkeling	Spelen bij vriendjes en vriendinnetjes
							Overeenstemming van opvoedgedrag met wat je uitdraagt	Erkennen autonomie, loslaten en vertrouwen	Toename autonomie (buitenshuis)

Schoolkind 6 - 12 jaar